

de labor que se halla en parte rodeada por otra, sin que se puedan señalar fácilmente sus respectivos linderos»; a Salamanca *entripular* és «enredar, inducir a uno a tomar parte en negocios ruinosos, comprometer»; el testimoni portuguès més antic (Rui de Pina, S. xv) sona «a galéra de 28 bancos, com 120 sobresa-lentes, e toda *atripulada* de job a job, que não lhe ficava remo manco» o sigui 'rublerts tots els buits de popa a proa, sense que li faltés res': ¿gaire diferent de la idea de 'reconstruït?', que és la del nostre *trespolat* o *enterbolat*.

Ara bé, també entre nosaltres s'han mantingut, en ambients ben conservadors, formes que recorden aquestes originàries, sense *-s-*: a Eivissa *entrapulá* és disposar el sòl de les eres en el camp («die Feldtennen anlegen»: Spelbrink, BDC xxv, 1937, 33; només arribà a sortir en tirada a part), *tripol* 'trespol' a Martorell (BDC xx, 108); i a les muntanyes del N. del P. Val. em deien que «lo terme del Martinet està molt *antripulát* an lo terme de la Pobra» (de Benifassà: Bellestar, 1961); també sense la *-s-*, però amb *-p-* i amb *-i-* com el mot castellà i portuguès. En cast. i port. el pas d'*intrepular* a *entripular* amb transposició de les vocals, fou general.

No hi ha cap dificultat a admetre que aquesta forma amb *en-* sigui també l'originària en català, i d'ella es vagin extraure *trespolat*, *trespol*, *trebol* etc. En cast. i port. la mutilació de *en-* ha estat encara més general que en cat. (si bé hi ha algun rastre escadusser de *entripular*), com ho ha estat en TROPEZAR < *entrepesar* < INTERPEDIARE. Ja hem vist que entre nosaltres la forma amb *en-* es troba fins en el substantiu (*entrebol* a Oliana); que el verb és *entrispolat* a Mall., *entrespolat* en altres bandes; i que del ross. antic *enterbolar* n'hi ha molta documentació. Tenim *enterbolar* amb *-terb-*, *trebol* amb *treb-*, *trespol* i *trespolat* amb *tresp-*; *trispol*, *tripol* i *entrispolat* amb *tri-* o *entri-*. L'alternativa (*en*)*terbol*-/*treb*-/*tres*-/*tresp*- és ja el millor indicatiu que la forma originària ha de ser del tipus INTERPOL.

Quant a la sonora *-b-* ¿cal tornar a la hipòtesi d'una influència de l'àrab? Per la raó geogràfica exposada (encara que no hem d'oblidar l'existència de formes viatgeres), no hi puc creure. Però en aquestes condicions, no sols la *-b-* restaria com a detall menor, incapaç de fer trontollar l'etimologia, sinó que s'hi veuen d'altres explicacions ben plausibles. Entre per INTER és cosa comuna a tot el romànic, de manera que *ENTREPOLARE pogué ja, per això sol, sonoritzar la *-p-* en alguns llocs.

Són tan comunes ja en ll. les duplicacions morfològiques entre els verbs prefixats amb *inter-*, *intro-* i *intra-* (*intermittere*/*intromittere*, *rumpere*, *cludere*, *intramittere*, *intracludere*) que bé podem postular un ll. vg. *INTROPOLARE (o INTRA-), on la *-p-* intervocàlica s'havia de canviar en *-b-*: llavors *enterbolar* seria compromís entre *entrebolar* i *enterspolat*. Amb això, però, crec que se sumaria un factor psicològic: el *trespol*, ens han ensenyat els mallorquins, és una «mescla de pols amb calç viva», i hem anat veient cosa semblant, pertot ar-

rèu; ara bé *enterbolar*/*entrebolar* sonava com una variant de 'enterbolir', i una mescla és cosa tèrbola, fr. *troubllée*: ll. *turbulentus*, ll. vg. *turbulare*, fr. *troubler*, cat. *tèrbol*. L'abundor medieval de la variant *enterbolar*/*terbol* per a 'sostrar' i 'fer sostre', prestaria suport a aquesta interpretació.

DERIV., supra.

¹ No oblidem la vella ambivalència de *sostre*: en aquest passatge, el del sòl; i *trespol* el de baix. —

² Una altra consonància imprecisa que vagament ens podria temptar, però a rebutjar sumàriament, és la de l'angl. *threshold* 'llindar', cosa que es petja (ags. *threscwald*/*therscald*), que no manca d'algun conegut gènere escandinau; però àdhuc suposant que tinguéssim dret a suposar un gòt. o fràncic **thriskwalds* o *threskwold* és clar que restaria temerari cercar explicacions excepcionals per sortir d'unes diferències semàntiques i fonètiques tan grosses. —

³ Del cast.-port. en tal acc. *tripular*, *-lant*, *-lació*, passarien manlleuats al cat., on no es documenten fins a Belv. Però ja en trobo algun ex. en els nostres escassos textos nàutics del S. XVIII: «De matinada, ets homos que *tripulaven* sa barca d'un tal Andreu Nicolai, en destriaren altres dues ---» en una crònica eivissenca de 1739 (Macabich, *Feudalismo*, 51). Llull va usar *entrepolació* per 'intercalació, combinació, intermitència': «consira encara los graus de les febres e la simplicitat e *entrepolació* d'aquelles», *A. Sci.* i, 221 (i hi ha *entrepola* o *-lada* com a variant d'*entrepesada*, ibid. III, 257).

Trespontí, V. *traspontí* *Tresquejar*, *tresquera*, V. *trescar* *Tresquilar*, V. *esquilar* *Tressa*, V. *trena* *Tre(s)sallir*, V. *saltar* *Tressar*, *tresseta*, V. *trena* *Tressol*, V. *terçol* (TRES) *Tressola*, V. *traça* (TREURE) i *terçola* (TRES) *Trestejar*, V. *trastejar* + *Trestell*, ornament del cap femení («pintes, mànegues de seda, *trestells* e crespines d'aur ---», Andreu Capellà, *De Amore*, p. 112, suposo una de les freqüents err. de lectura de Pagès per *crestell* de CRESTA) *Trestellador*, V. *trastolledor* (TOLDRE) *Trestant* (1366) no és «trans tantum» (AlcM), sinó sing. extret d'*altrestants* *Trestombar*, *trestornar*, *trestot*, *trestuit*, V. *trast*. A *tresull*, adaptació del cast. a *tras-oyo* *Tresullat* (EnrValor) de *trasillat* (cast. *trasiado*) contaminat per *tresull* *Tret*, *treta*, V. *treure* *Tretera*, V. *traiga* *Tretze*, *tretzejar*, *tretzena*, *tretzenari*, *tretzener*, *tretzut*, V. *tres*

⁵⁰ TREU, 'mena de vela', probablement pres del fr. ant. *tref* id. i 'tenda de campanya', mot germà de l'oc. ant. *trap* 'tenda', d'origen insegur, però és probable que vingui del ll. TRABS 'biga', 'pal, peu-dret' (d'on 'pal de tenda' i després 'tenda'). □ 1.ª doc.: 1331.

⁵¹ «Dos *treus*», inv. barceloní de 1331 (Capmany, *DAG.*) Figura també en el Poema de la Vida Marina, de fi S. XIV (p. p. Massó, *RHisp.* IX, 249). En l'inv. d'un leny ross. «it. l'escandayl, ab sàgola, *treu* e boneta e 13 canes» a. 1381, «que haja un *treu* de nou e un *veyl*, e una boneta e un carteró, tot bo e soficient ---